

resultaran de MODIUM PULTARIUM 'lloc ple de fangueig' amb la mateixa substitució de MODIUM per Puig: que aquí s'imposaria, i en el cas de *Montpoli* només fou assajada. Per al canvi de *-olter* en *-alter*, cf. *DECat* 58ss. (a propòsit de *palpís*, etc.)

Montportell, V. *Portell* s.v. *Porta*

MONT-RAL

1) *Mont-ral*, municipi de l'Alt Camp de Tarragona, situat en el cim d'un turó de 888 m. alt, de les muntanyes de Prades, prop d'Albiol, La Riba i Alcover: *pron. mod.*: *monrāl*, oït a Vilanova de Prades (Casacuberta, c. 1920), *munrāl* a Castellfollit de Poble i a La Riba (J.Cor. 1936): *DOC. ANT. 1158*: «--- ab oriente in rivo de Alcover; a meridie in termino de Terracona, --- a circio in media silva¹ que est inter laborationes de *Montreal* et de ipso Albiolo» 20 (Font Rius, *CartasPobl.* I, doc. 109, p. 162); també en doc. de 1166 (ib. 189); 1194: *Monte Reial* (Mas *NHBna.* XIII, 203); 1279, 1280: «rectore de *Monteregal*» (*Rationes Decim. Hisp.* I, 153, 160).

2) *Mont-ral*, antic poble del municipi de Fraga (Baix Cinca), al límit amb el Segrià; oït a Saidí: *monrāl* (J.Cor. 1935); 1279 «capellano de *Montreyal*» (*Ration. Decim. Hisp.* I, 114).

3) L'antic casal fortificat de *Mont-ral*, al terme de Gurb (Plana de Vic), ja esmentat el 1244, i important 30 en els segles XIV-XV (CCandi, *Sant Hilari*, 32); ben coneguda és la seva capella (*Santa Anna de Mont-ral* i 1280: «rectore capelle de *Monte regali*» (*Ration. Decim. Hisp.* I, 223, 235); 1304: Ff. de *Monte Regali* (CCandi, *op. cit.*, 148).

Notem, a més: *Font de Montreal* [*monrēál*], registrat per J.Cor. a Estellencs (Mall., 1966); esmentat per l'Arxiduc Salvador, II, 21; i *la Foia Mont-reala*, en el terme de Morella, esmentat en el *Cpbr. Milian* (Morella), de 1443 (P^o 33 r°); *Les Mont-reales* f. pl. NP 40 (Alcalà de X., Alt Maestrat, 1961).

ETIM. MONTEM REGALE(M) 'muntanya pertanyent a la jurisdicció reial'; l'evolució suposa REGALE > *real*, amb la posterior reducció vocàlica *ral* com en *camí ral* (*DECat* VII, 21a21ss.); la variant *reial* reflecteix la 45 influència de *rei* (ib. 213b15). J.G.

¹[«A circio» de Mont-ral, seria doncs un paratge uns 15 K. lluny (al NO.) de la vila de *La Selva* del Camp, no relacionable, doncs, amb el lloc ni amb el nom d'aquesta vila, de problemàtica etimologia.] 50

MONT-RAS

Poble (i mun.) del Baix Empordà, pocs kilòmetres 55 a l'O. de Palafrugell.

PRON. MOD. *munrās*, oït a Palafrugell Casac. (1920) i a Calonge per Cor. (1934).

DOC. ANT. 922: *Monteraso* (*MarcaH.* 843); 1065: *Monte Raso* (Balari, *Orig.* 182); 1359: *Muntras* 5 (*CoDoACA* XII, 112).

HOMÒNIM. *Sant Bartomeu de Mont-ras*, església i antiga parròquia del municipi de Bigues (Vallès Or.), situada al vessant meridional de Puiggraciós.

ETIM. Prové del llatí MONTE RASU, 'turó ras, pelat' 10 (*DECat* VII, 128b15-39). J.F.C.

MONT-RAVÀ, MONT-RAVANA, MONTRAVETA

Mas de *Monravà* en el Camp de Tarr., te. d'Alcover «abans conegut per Mas de Barberà» (Iglésies-Santasusagna, *Guia d. l. Muntanyes de Prades*, 143) El cogn. *Monrabà* l'assenyala el *DAG.* a Urgell en el S.XV., i *AlcM* el troba a 3 pobles del cat. or., a 4 occid. i 2 valencians. Berenguer de *Mont-ravà*, jurista i canonge de la Seu de Barcelona, que escriví tractats de Dret, a. 1426 (*Enc.Cat.*). Brng de *Montravà* canonge de la SdUrg., fi S.XV (P.Pujol, *Bu.Bibl.Cat.* 1918-9, 215).¹

La Mont-ravana (*La Monr-* en *An. C. Cu.V.* VIII, 187), despoblat prop de Llúria i l'inf. d'allí recordava *munīabānā* com una pda. del terme (xxx, 78.3); tinc un record literari d'aquest nom que no puc precisar.

No es veu cap objecció ferma contra l'anàlisi d'aquest nom com un cpt. de *Mont* amb NP, segurament el germ. HRABAN (pròpiament nom del corb) (Först. 870) del qual ve indubtablement el nom del poble baix-empordanès *Parlavà* antigament *Palaravà* < *Palaz-ravan* PALATIUM HRABANI) (cf. encara les formes germ. en *-ramn* (< *braban*), com *Montran*, *Maintramn*, que cito infra).

En aparença, almenys, sembla que s'hi hagi de relligar *Montraveta*. Aquest és un mas antic i important del mun. de Llobera de Solsonès, amb capella o esglésieta pròpia, 1 k. al N. del poblet de Peracamps, vora la pda. de *La Guinardera*, i ja en aigües de la ribera de Miravé *IGC*, 07 × 55 (l'*Enc.Cat.*, diu la R. de Sanauja, que va ser el mateix). Tant en les meves enq. de maig de 1964; com en les de quatre mesos després (a Peracamps, a Llobera, al Miracle etc.) vaig oïr sempre, a la gent popular del país, *muntrābētā* amb les dues *t* i amb *r* no *ř* (XLVI, 132.13, 133.14). Són, doncs, errònies tant la grafia *Montravera* de Baraut (mapa de la seva monografia d'*El Miracle*), com la de C. A. Torras (*Guia del Cardener* 147b *Monraveta*, *crec*). *AlcM* el troba com cogn. a Agramunt i a 4 p. de la zona Berga-Manresa.

Aquesta *tr-* és, doncs, ja un fort obstacle per unir-lo amb l'ètimon germànic de *Mont-ravà* / *Mont-ravana*.²

D'altra banda tampoc podem pensar en un deri-